

Motion till riksdagen 2024/25:93

av **Magnus Jacobsson (KD)**

Psyisk ohälsa bland skuldsatta

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om psykisk ohälsa bland skuldsatta och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabba lån med höga räntor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi vet att det i dag finns många personer i vårt samhälle som lider av psykisk ohälsa som riskerar leda till självmord. Regeringen beslutade våren 2024 om en nationell samordnare som ges i uppdrag att se över vissa frågor inom det suicidpreventiva området för att skapa bättre förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt suicidpreventivt arbete. Uppdraget ska delredovisas i mars 2025 och mars 2026, och slutredovisas i mars 2027.

Detta är bra, men det jag vill lyfta fram är att det finns ett starkt samband mellan överskuldsättning och självmord. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd har visat att personer med skulder har en dubbelt så stor risk att begå självmord och en rapport från Lunds universitet (juni 2023) visar att en av fem personer med hög skuldsättning har försökt att begå självmord en eller flera gånger. Utifrån den kunskapen, och de erfarenheter som personer med spelberoende vittnat om, behöver vi göra mer för att dels förebygga självmord bland skuldsatta personer, dels se över dagens regelverk så att det blir ännu svårare att ta snabba lån med skyhöga ockerräntor.

När en person tar sitt liv drabbas även familj, anhöriga och vänner som finns runt omkring den personen. Även här ser vi i dag att skyddet är väldigt svagt. Dagens system för efterlevandestöd för maka/make/barn är mycket bristfälligt och behöver därför ses över så att man inte drabbas av en dubbel sorg när en person avslutar sitt liv. För många anhöriga blir självmordet en dubbel chock – dels själva faktumet att någon man håller

kär avslutar sitt liv, dels alla konsekvenser som drabbar de anhöriga efteråt. Det kan handla om såväl ekonomiska konsekvenser som rent juridiska. Det är viktigt att regeringen även ser över dessa frågor.

Vid sidan av det som det offentliga kan göra för att stötta de som är överskuldssatta och som riskerar att begå självmord så behöver vi också arbeta med spelbolag och telefonbanker som utnyttjar den enskilda som på olika sätt fastnat i ett beroende. Det är även viktigt att vi ser över lagstiftningen avseende ocker. Det är inte rimligt att en förhållandevis liten skuld skall kunna utvecklas till en ofantlig skuld enbart via ränta och avgifter. Vi måste få stopp på det utnyttjande som idag pågår av enskilda personer som fastnat i olika former av ekonomiskt beroende.

Magnus Jacobsson (KD)